

Nasjonal framskrivningsmodell for somatikk - en forutsetning
for felles planlegging. Hvordan bruke kunnskapen i
utviklingsplanene?

*Andreas Moan, prosjektdirektør Helse Sør-Øst og styremedlem
Finnmarkssykehuset*

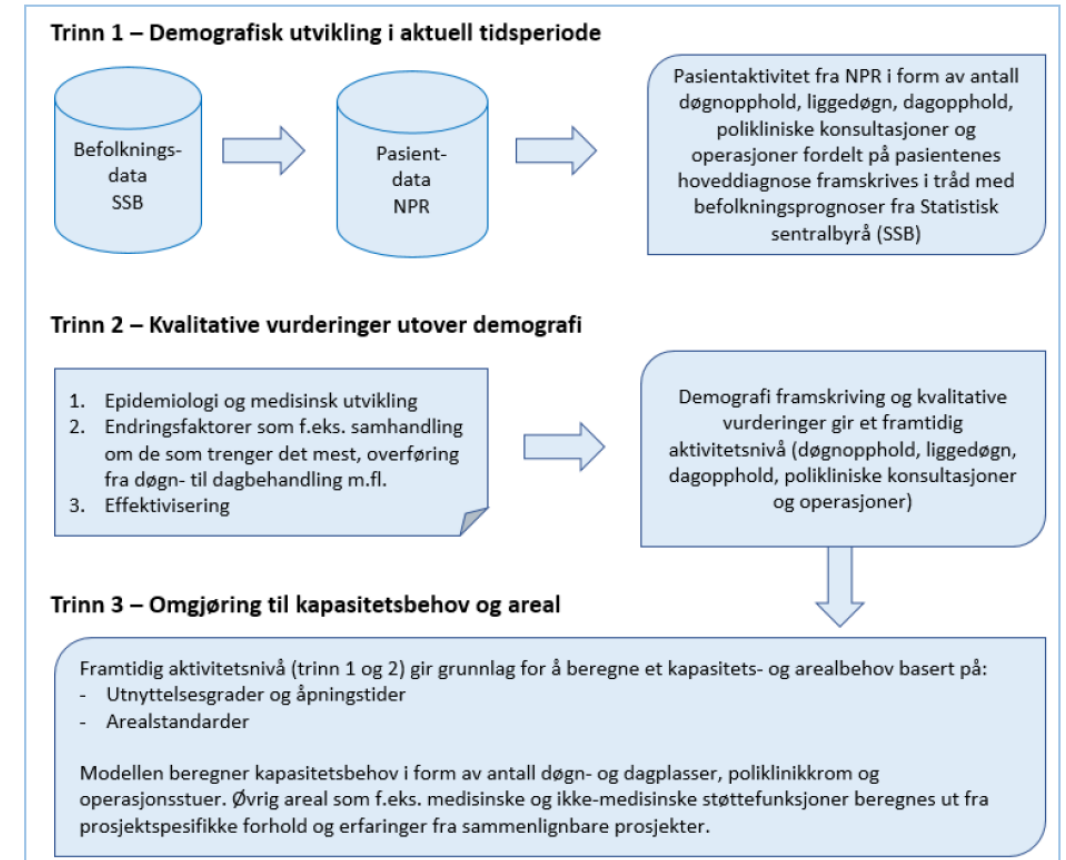
Framskrivning er tre trinn

Befolknings – og pasientdata

Endringsfaktorer

Resultat

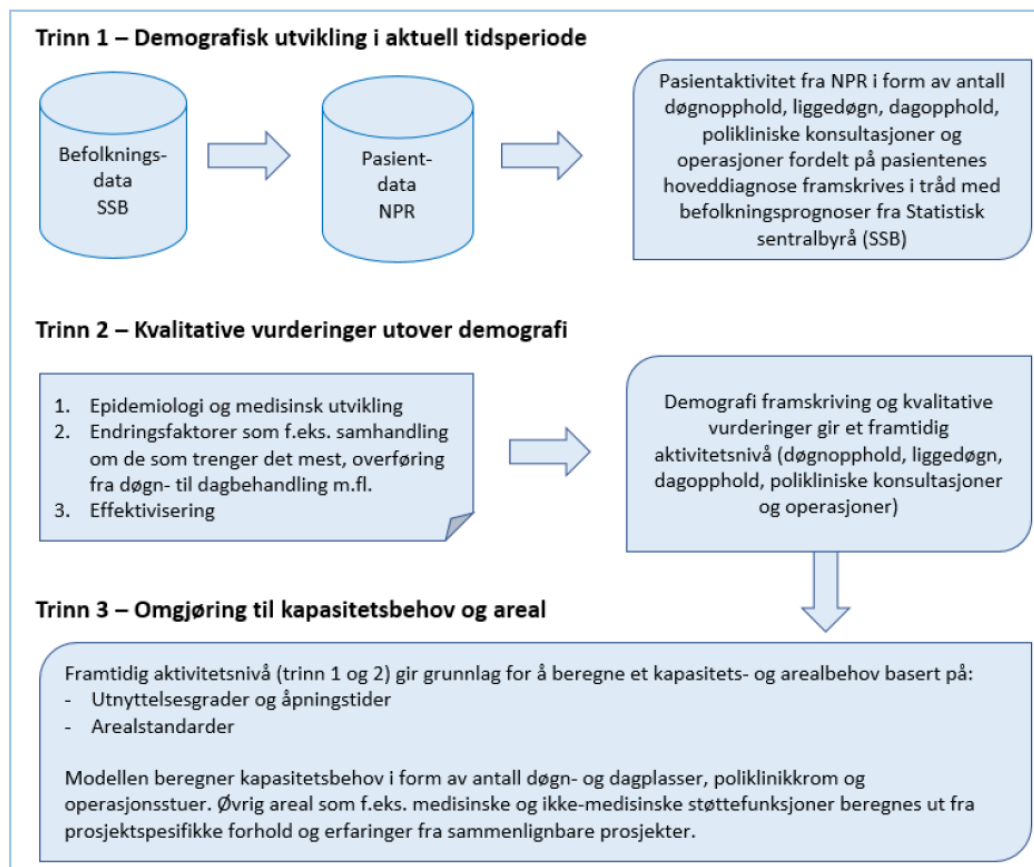
Eventuell omregning til betong

Slik så endringsfaktorene ut i 2017 for døgnsbehandling

- Sykdomsutvikling innen 31 diagnosegrupper
- Oppgaveoverføring til kommunene (0,4% per år)
- Døgn til dag og poliklinikk (0,3% per år)
- Effektivisering (0,3% per år)

Nettoeffekt av alle pluss og minus

Kilde: Sykehusbygg HF

Årlig endringsfaktorer etter vekst for sykdomsutvikling	
Område	Årlig effekt
Liggedøgn	-1,16 %
Dagbehandling	0,23 %
Poliklinikk	0,56 %

Somatikk - hvor langt er vi kommet og hva er veien videre

- I 2021 bruker alle samme datasett
- Ny framskriving laget som basis for utviklingsplaner
 - MEN gårsdagens endringsfaktorer må fornyes
 - I denne omgang beholder vi effektestimater

Årlig endringsfaktorer etter vekst for sykdomsutvikling	
Område	Årlig effekt
Liggedøgn	-1,16 %
Dagbehandling	0,23 %
Poliklinikk	0,56 %

Så må vi oppdatere

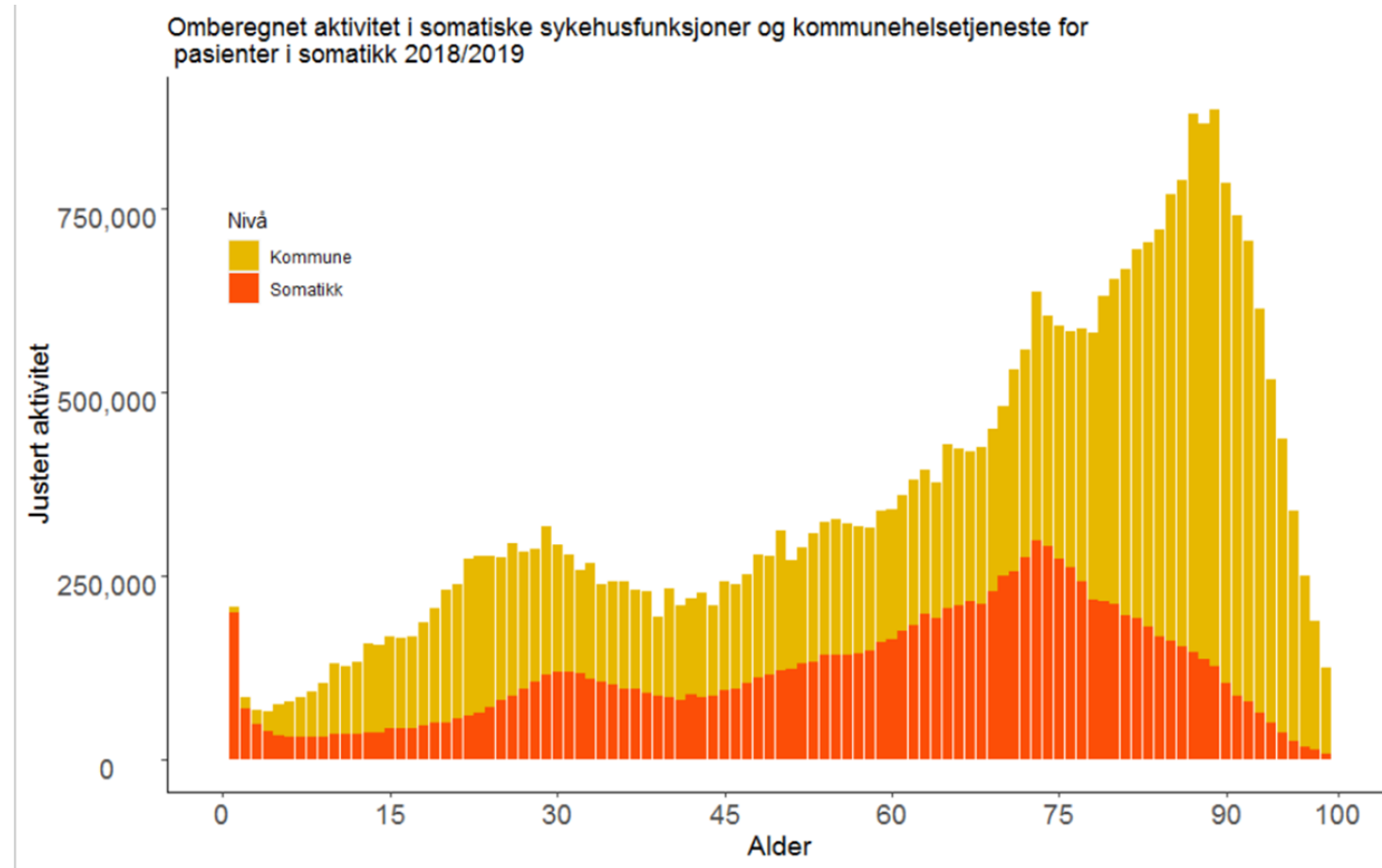
- Oppgaveoverføring til kommunene må ut som fast faktor
- Oppgaveoverføring må – uavhengig av retning – avtales i Helsefelleskapene
- Nye endringsfaktorer
 - Effekt av forebygging og nye behandlingsmetoder
 - Friskere aldring
 - Økt digitalisering og endret bruk av kompetanse
 - Pasienten som aktiv deltager
 - Helsekompetanse
 - Etterspørsel etter helsetjenester
 - Variasjon
- Etablere faggrupper (medisinsk utvikling og endringsfaktorer)

Hva kan vi lære og hvordan kan vi bruke data

Framskrivinger

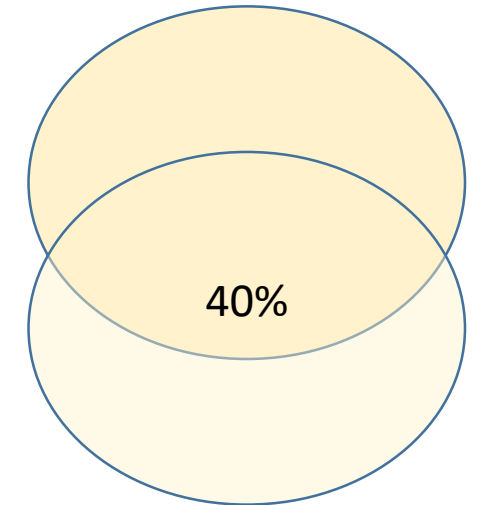
Kobling av sykehusenes og
kommunenes pasientregistre

Forvent ikke hjelp fra kommunene

Stort potensiale ved å jobbe sammen

Antall individer med høyt behov for helsetjenester i somatikk og i kommune			
	Somatikk	Kommune	Andel individer som er i samme gruppe i ulike nivåer
Top 5%	139 574	36 629	26 %
Top 10%	279 149	111 704	40 %
Top 20%	558 298	209 622	38 %
	2 791 489	338 841	12 %

Og så kan vi sammenligne. Og stille spørsmål. Her har vi så vidt begynt.....

Parametere	Nasjonalt snitt standardisert rate per 100 000	Finnmarksykehuset HF	Helgelandssykehuset HF	Nordlandssykehuset HF	Universitetssykehuset i Nord-Norge HF
Antall døgnopphold	16 751	18 %	8 %	1 %	-6 %
Antall døgnopphold øhjelp	11 502	11 %	8 %	-1 %	-6 %
Antall kontakter	142 281	1 %	13 %	-1 %	-4 %
Antall kontakter dagkirurgi	7 894	-9 %	27 %	12 %	-4 %
Antall opphold kirurgi	8 211	9 %	12 %	1 %	4 %
Antall øhjelp kirurgi	1 563	13 %	19 %	-5 %	13 %
Individer dagkirurgi	3 764	6 %	17 %	4 %	1 %
Individer døgn øhjelp	7 924	10 %	3 %	0 %	0 %
Individer i kontakt med somatiske sykehusfunksjoner	38 280	14 %	13 %	5 %	0 %
Individer kirurgi	6 881	11 %	14 %	2 %	3 %
Individer øhjelp kirurgi	1 463	13 %	17 %	-5 %	14 %
Individer øhjelp total	14 711	-9 %	0 %	-12 %	-4 %
Individer døgninnlagt	10 661	14 %	3 %	1 %	-2 %
Kontakter øhjelp total	22 705	-10 %	9 %	-14 %	-4 %
Liggedøgn	64 078	25 %	13 %	7 %	6 %
Liggedøgn øhjelp	44 326	23 %	18 %	10 %	9 %
Liggedøgn øhjelp kirurgi	9 394	7 %	30 %	12 %	41 %

Fremskriving kan brukes for å tenke nytt

I 2025 hadde det vært fint å kunne si

- Vi fikk til å jobbe på en annen måte
 - Der vil tilbyr helsetjeneste etter brukers behov og ikke etter vår kalender
 - vi har fått til å jobbe utenfor sykehusmurene
- Vi fikk til at klinisk personale fikk mere tid til pasientbehandling

Morgendagens sykehus

Spesialisthelsetjenester i hjemmet – «OUS Hjemme»

Konseptutredning

Spesialisthelsetjenester i hjemmet ved OUS.....	9
1. Avansert hjemmesykehus barn (AHS Barn).....	10
2. Avansert hjemmesykehus blodsykdommer OUS (AHS Blodsykdommer).....	11
3. Borte bra – hjemme best - Onkologisk hjemmebehandling.....	12
4. Avansert hjemmesykehus for pasienter med langtids mekanisk ventilasjon (AHS Lungemedisin).....	13
5. Epilepsi utreisebehandling med ambulatorisk EEG-undersøkelse (SSE utreiseteam).....	14
6. Enhet Front Barn - Hjemmesykehus til alvorlig psykisk syke barn (Enhet Front barn).....	15
7. Front Ungdom hjemmesykehus (Front Ung).....	16
8. Nyretransplantasjon – blodprøvetaking hjemme.....	17
9. Hjemmedialyse OUS.....	18

Brukerstyrt oppfølging: nøkkel til kapasitet på poliklinikken

Digital oppfølging av pasienter sparer tid og gir et bedre tilbud

Vestre Viken helseforetak er først ute i Norge med brukerstyrt oppfølging av epilepsipasienter. – Nå blir kontakten med sykehuset enklere i hverdagen, sier pasient Lise Lotte Steen, som har hatt epilepsi siden hun var 12 år.

Av Kommunikasjonsavdelingen
Publisert 09.12.2019
Sist oppdatert 09.12.2019

Prosjektleder Amund Leinaas, pasient Lise Lotte Steen og fagansvarlig Marte Roa Syvertsen er glade for at Vestre Viken nå er i gang med brukerstyrt oppfølging av epilepsipasienter.

En prosjektgruppe har gjennom store deler av 2019 jobbet med et innovasjonsprosjekt som legger til rette for brukerstyrt poliklinisk oppfølging.

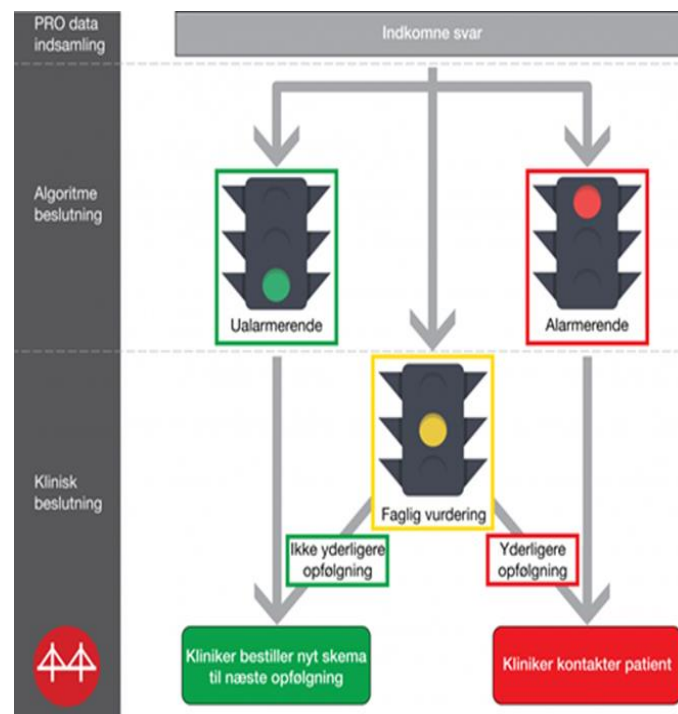
Torsdag 5. desember var den aller første pasienten i gang som bruker av digital egenregistrering. Samtlige pasienter med epilepsi tilknyttet nevrologisk avdeling Drammen sykehus vil i løpet av 2020 få dette tilbudet.

Brugerstyring – sykehus når du trenger det

1

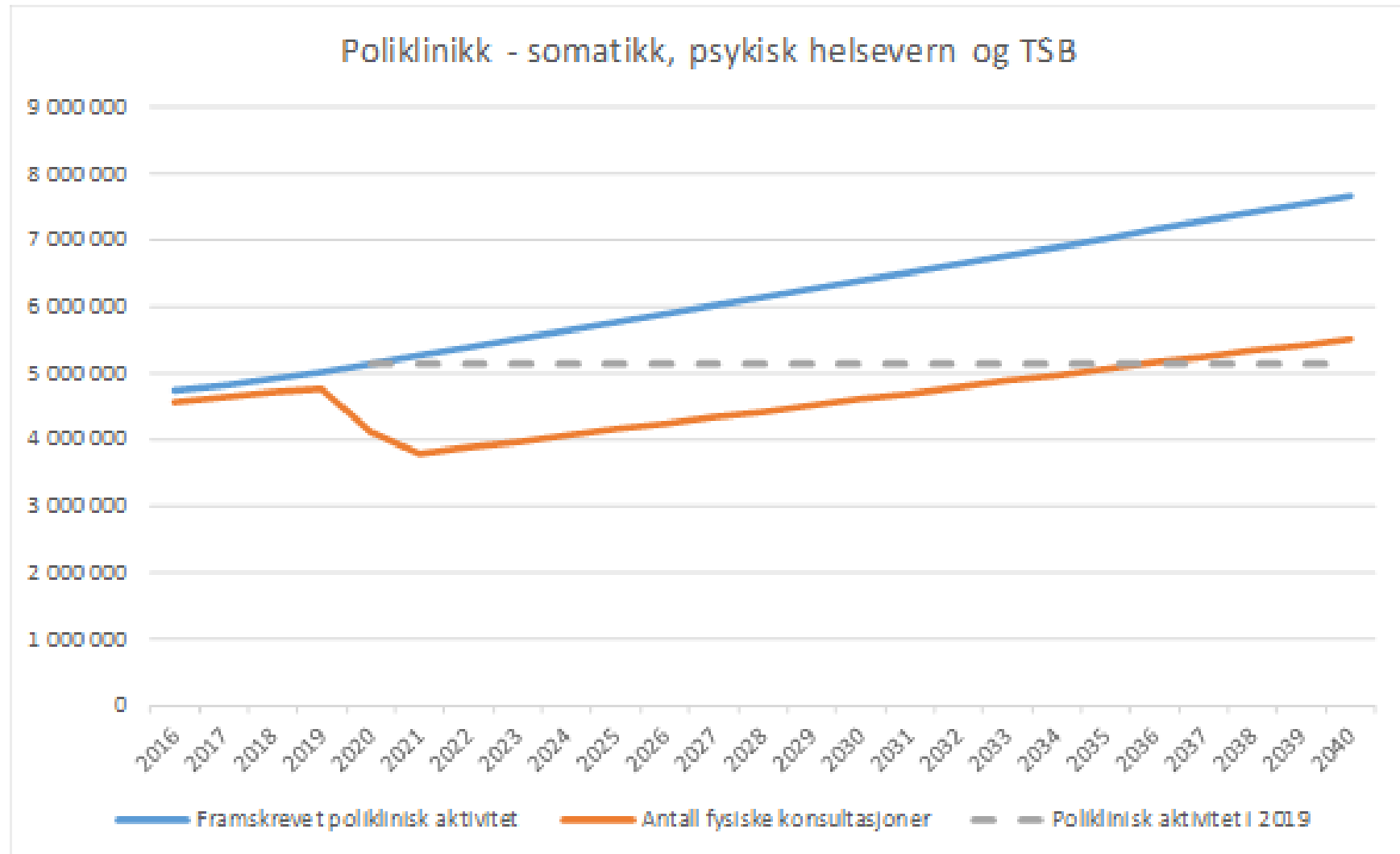
2

3

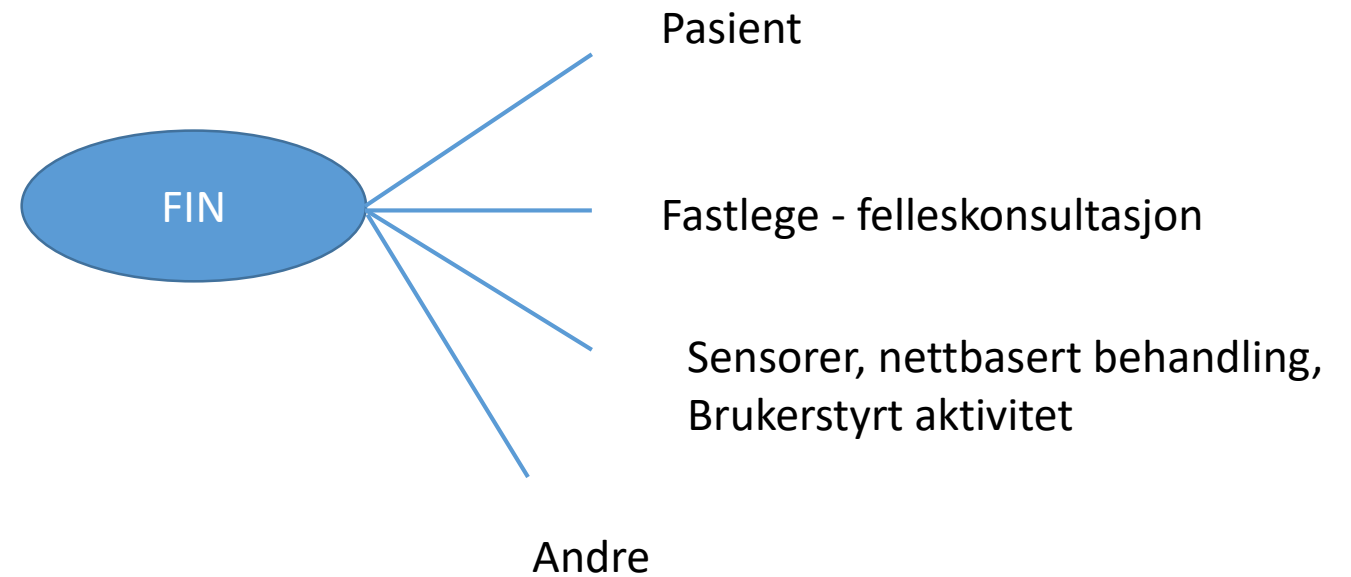

Brukerstyrt poliklinikk: sparer frammøte og betong VI HAR RIKTIG ANTALL ANSATTE ALLEREDE I DAG -på poliklinikk

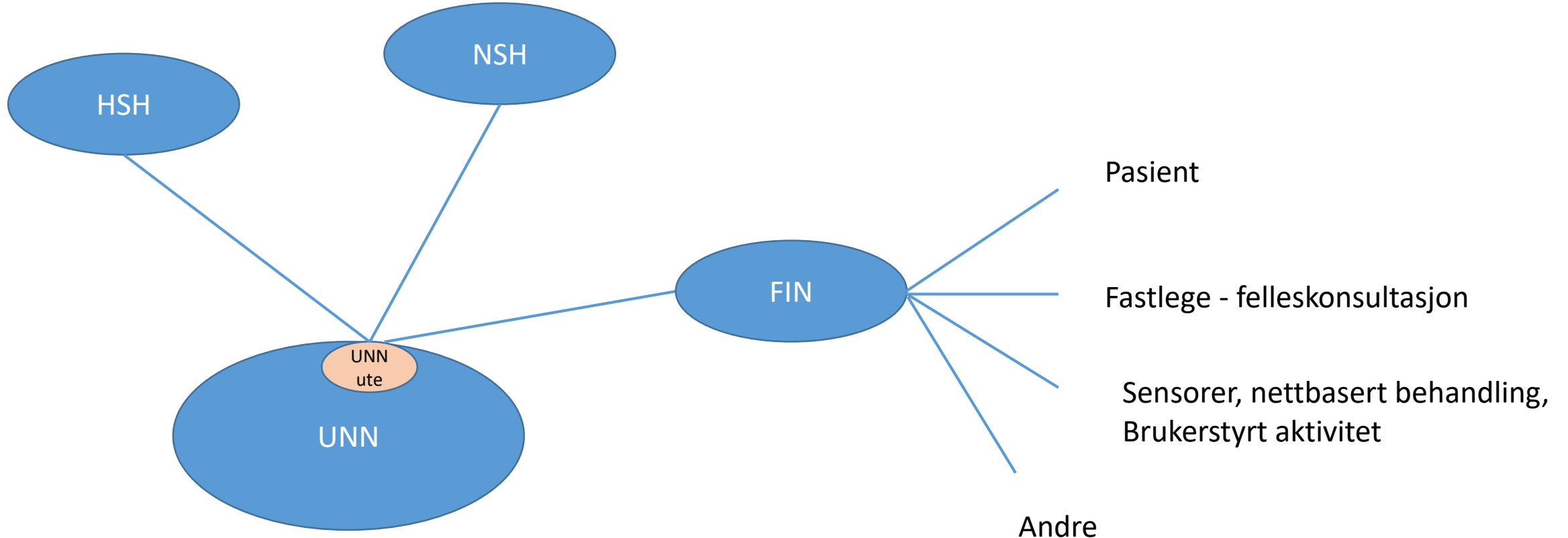
30% reduksjon i
antall
konsultasjoner?

Digital hjemmeoppfølging

Sammen om digital hjemmeoppfølging

Og så er det bemanningskrisen

Har vi for få leger og sykepleiere?

Figur 3: Det norske helsesystemet har blant de høyeste andelene leger og sykepleiere i Europa (Kilde: OECD)¹¹

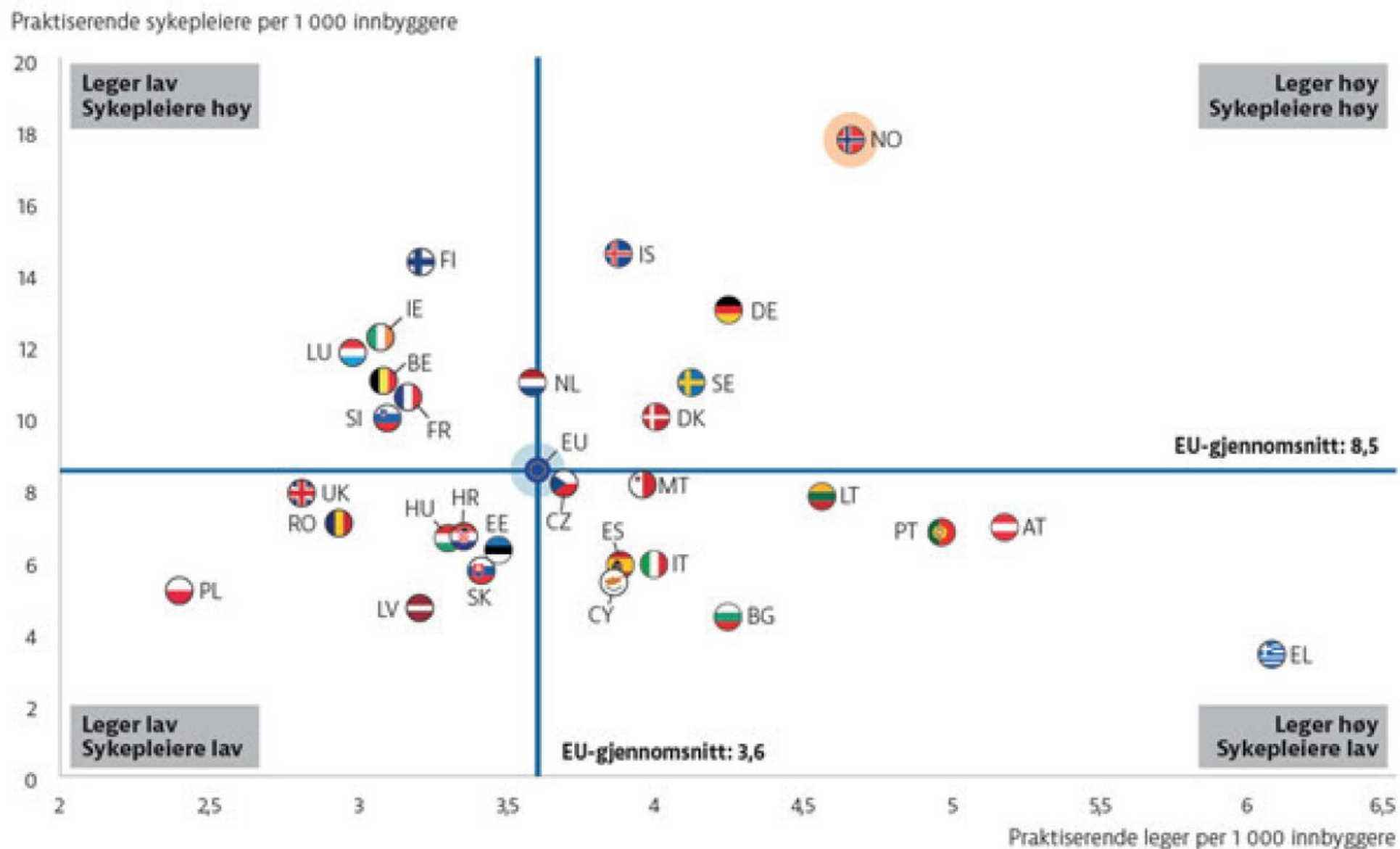

Diagram 4: Oppgaver mange sykepleiere utfører, selv om de anser det primært for å være andres ansvar.

Andel som utfører oppgaven i løpet av en normal arbeidsuke Andel som anser det som andres ansvar

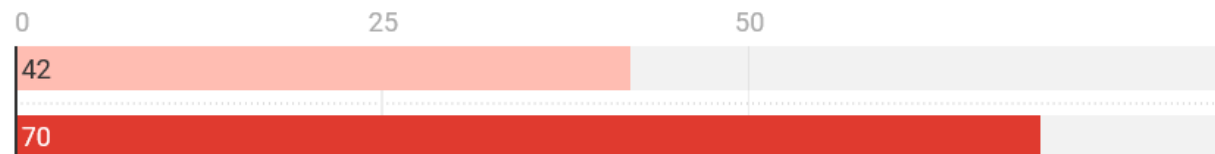
Oppvask og rydding etter måltider

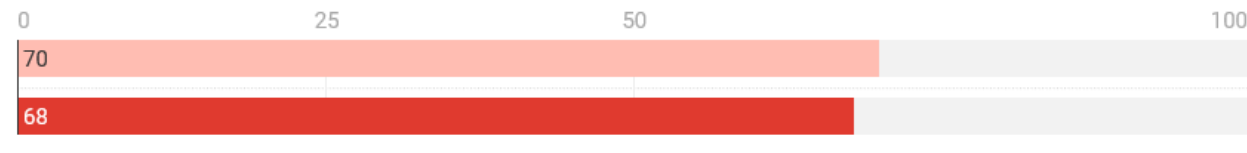
Vasking av toaletter etter søl

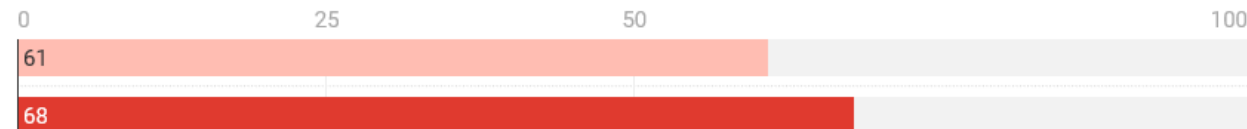
Organisere reparasjon og vedlikehold av tekniske hjelpemidler og inventar

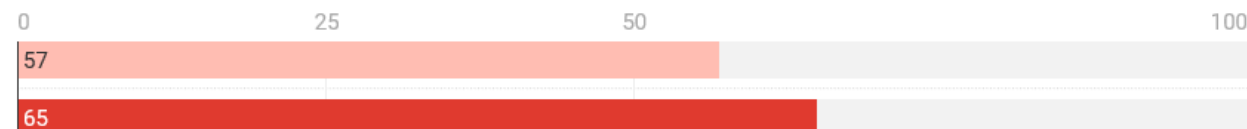
Rydde på lager / i rekvisita

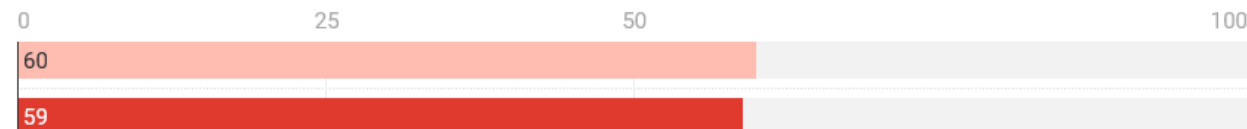
Hjelpe med praktiske gjøremål (finne lader til telefon, følge til frisør, etc.)

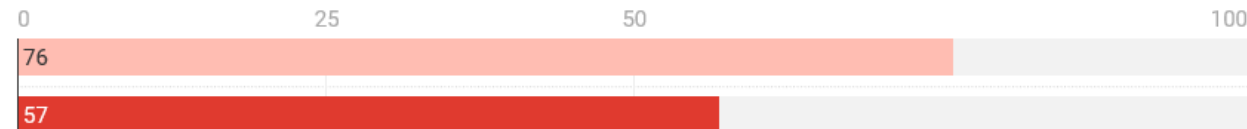
Bestille varer

Ringte etter vikarer ved fravær

Tilbereding av mat for brukere

Organisere pasienttransport

<https://sykepleien.no/2019/02/6-av-10-sykepleiere-bruker-daglig-tid-pa-oppgaver-de-mener-andre-burde-utfore>

Oppgavefordelingen – med eller motstrøms

MOT

- Operasjonssykepleier erstattes av operasjonsassistent
- Teknikere overtar ultralydundersøkelser fra leger
- Medisinske prosedyrer overføres fra en yrkesgruppe til en annen
- Helsefagarbeider læres opp til medisinske prosedyrer sykepleiere gjør nå
- primærhelseteam

MED

- Servering av mat flyttes fra sykepleier til servicemedarbeider
- Transport av pasienter flyttes fra sykepleier til portør
- Etterfylling og styring av lager fra sykepleier til logistikkmedarbeider eller forsyningsportør
- Ringing ekstravakt og mye annet rart til postsekretær
- Hvor ble det av pleiemedhjelpere og assistenter?

Heltid og deltid

EN helgevakt for jordmor krever 3 jordmødre
Vakt hver tredje helg: 9 jordmødre for en jordmor i vakt
Dilemma: du får for mange på ukedagene....

Lengre vakter??
Vakt hver annen helg?
Innleie?

Helsefellesskap

Vestre Viken helsefelleskap

Eksempel Jordmor

HF	Lokasjon	Antall fødsler 2020	Antall fødsler 2040	Endring	Antall årsverk	Antall	Deltidsandel
Vestre Viken	Kongsberg	477	566	19 %	13,5	17	79 %
	Ringerike	722	808	12 %	20,0	25	80 %
	Bærum	2 224	2 465	11 %	47,2	59	80 %
	Drammen	1 274	1 425	12 %	47,8	63	76 %
Sum		4 697	5 264	12 %	128,4	164	78 %

$$164 * 22\% = 36 \text{ årsverk}$$

....og det samme gjelder for....

	Fødsler 2020	Fødsler 2040	Endring	Jordmødre 2020	E
	936	1 011	8 %	7,6	
	1 288	1 454	13 %	9,3	
	996	1 129	13 %	6,6	
	25	29	16 %	-	
	5	10	100 %	-	
	40	43	8 %	2,1	
	23	27	17 %	0,8	
	40	41	3 %	-	
	53	74	40 %	1,0	
	58	72	24 %	0,5	
	216	280	30 %	1,8	
	15	21	40 %	-	
	278	296	6 %	1,8	
	138	142	3 %	2,2	
	18	24	33 %	0,6	
	20	16	-20 %	-	
	270	292	8 %	2,0	
	9	11	22 %	0,3	
	22	25	14 %	-	
	207	230	11 %	0,4	
	40	37	-8 %	1,8	
Totalsum	4 697	5 264	12 %	38,8	

Så

- Vi har ganske store utfordringer
- Vi har mulighet for å løse dem
- Ingen kan løse dem alene

